

امتحان پایان سال - خرداد ۱۳۸۶

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم
معاونت آموزش
مدیریت امتحانات

شماره پرونده:

پایه: ۳ موضوع: بلاغت

تاریخ: ۸۶/۰۳/۲۰ ساعت: ۷ صبح

نتیجه	به عدد	به حروف
بازبینی		

نام پدر:

نام خانوادگی:

نام:

صادره:

ش. شناسنامه:

متولد:

مدرسه محل تحصیل:

شهرستان:

نام کتاب: جواهر البلاغة، از اول بیان تا اول الموازنة

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

چهار گزینه‌ای

۱. تشبیه در «صدغ الحبيب و حالی / كلاهما كالليالي» از نوع تشبیه است.

- ا. تسویه ☐ ب. جمع ☐ ج. مفروق ☐ د. ملفوف ☐

۲. در آیه شریفه «الرحمن على العرش استوى» کنایه به کار و است.

- ا. رفته - معنای اصلی نیز اراده شده ☐ ب. رفته - اراده معنای اصلی به خاطر خصوص موضوع ممنوع ☐
- ج. نرفته - تشبیه معقول به محسوس ☐ د. نرفته - مجاز مرسل ☐

۳. در آیه شریفه «هو الأول والآخر والظاهر والباطن» به کار رفته است.

- ا. مقابله ☐ ب. طباق ☐ ج. استطراد ☐ د. استخدام ☐

۴. سجعی که فاصله هایش در وزن مختلف باشند، نه در قافیه، سجع است.

- ا. متوازی ☐ ب. مرصع ☐ ج. مُذیل ☐ د. مطزف ☐

تشریحی

* «[تشبیه مفصل:] هو ما ذكر فيه وجه الشبه أو ملزومه نحو: "طبع فرید كالنسيم رقةً و ألفاظه كالعسل حلاوة"».

۱. در کدام مورد وجه شبه و در کدام مورد ملزوم آن ذکر شده است؟ توضیح دهید.

۲. تشبیه بلیغ چیست؟ مثالی بزنید.

* «قد يعكس التشبيه فيجعل المشبه مشبهاً به وبالعكس فتعود فائدته الى المشبه به».

۳. عبارت را در قالب مثال توضیح داده، ذکر کنید نام تشبیه مطرح شده، چیست؟

۳. «الأسلوب الحكيم: هو تلقى المخاطب بغير ما يترقبه؛ إمّا بترك سؤاله والإجابة عن سؤال لم يسأله وإمّا بحمل الكلام على غير ما كان يقصد ويريد تنبيهاً على أنّه كان ينبغي له أن يسأل هذا السؤال أو يقصد هذا المعنى».

۴. دو قسم اسلوب حکیم را توضیح دهید. سخن قبعثری «مثل الأمير يحمل على الأدهم والأشهب» در جواب تهدید حجاج «لأحملنك على الأدهم» جزء کدام قسم است؟

۵. در موارد زیر، مجاز عقلی و مرسل، و نوع علاقه هر کدام را مشخص کنید.

ا. «إني أراي أعصر خمراً»:

ب. سیدکرنی قومی إذا جدّ جدّهم:

۶. سه رکن استعاره را نام برده، در مثال «رأيت أسداً في المدرسة» تطبیق نمایید.

۷. «توریه» به کار رفته در آیه شریفه «وهو الذي يتوقاكم بالليل ويعلم ما جرحتم بالنهار» را توضیح دهید.

۸. چگونگی «تأکید الذمّ بما يشبه المدح» را در مثال «فلان حسود إلاّ أنّه نّام» و «لا فضل للقوم إلاّ أنّهم لا يعرفون للجار حقّه» بیان کنید.

۹. استعاره «وفاقیه» و «عنادیّه» را تعریف کرده، در آیه مبارکه «أَوْ مَنْ كَانَ مِيتاً فَأَحْيَيْنَاهُ» تطبیق نمایید.